

Pispalalainen
2 / 2007

Lännen Joe jäi Suomeen

Teksti Hannu T. Sepponen, kuva Arto Sääntti

Sattuu niinkin, että Rapakon takaa tulee joku ja haluaa jäädä Suomeen. Näin kävi Joe Vestichille, josta piti tulla diplomaatti ja Itä-Euroopan tuntija. Idän tuntijaksi Lännen Joe kyllä sopii mainiosti, mutta muuten uraputki meni vähän mutkalleen. Suomessa Joe on viihtynyt jo reilut kaksi vuosikymmentä.

Joe tuli Suomeen ensi kertaa jo 1986 vaihto-oppilana. Oli määrä palata vuoden päästä, mutta kun sydän sanoi toisin. Ensimmäinen lupaus toisesta opiskeluvuodesta Suomessa, mutta kolmatta katsottiin jo pitkään. Olisi pitänyt palata diplomaattikoulutukseen. Mutta mieli teki jäädä. Niinpä kaveri jäi Tampereelle normaalikiksi opiskelijaksi.

Jotain oli tapahtunut. Joe halusi jäädä Suomeen. Ihmiset ovat rehellisiä ja kovia töiden perään, mutta myös kovia juhlimaan. Suomalaiset ovat suoraluontoisia ja jäljittelemättömästi todellisia, niinkuin on suomalainen luontokin. Amerikkalaisen äänekkään seuranpidon jälkeen kesti aikansa, ennenkuin takäläiseen tarkkailevaan mentaliteettiin saattoi sopeutua.

Suomeen jääntiin oli muutakin syytä. Joe kehuskelee suomalaisia söpöjä tyttöjä, mutta pääsyy lienee kuitenkin ollut musiikissa. Varsin pian tutuksi tuli nimittäin paikallisia suuruuksia, kuten **Dave, Silvennoinen, Grand Slam** ja **Eput**. Bluesmies oli ehtinyt tehdä levyjä kotona jenkkeissä jo 70-luvun lopulla. Vestich Brothers ehti kiertää USA:n koillis-kolkkia vuosikaudet. Tampereella Dave Lindholmiin tutustuminen avasi ripeästi tien keikoille Ylioppilastalosta alkaen. Soittokeikkoja ja -ympyröitä on sittemmin kertynyt runsaasti.

Joe on kiertänyt ympäri Suomea sekä Ruotsissa, Venäjällä ja Baltiassa soittamassa. Hän on myös tehnyt lukuisia tekstejä **Heikki Silvennoiselle**, samoin **Costello Hautamäelle**, opettanut englan-

nintaitoa **Negativen** kavereille, ollut mukana Daven levyillä sekä mm. Eppujen *Screaming Thunders* -projektissa. Välillä oli kokoonpano yhdessä Grand Slamin **Yliahon** ja **Louerannan** kanssa.

Mieltymys suomalaisiin ja Tampereeseen ei ehkä ole aivan sattumaa. Joen kotiseudulla pohjoisen Michiganin Ironwoodissa oli paljon rautakaivoksia ja metsiä, kuten nimikin sanoo. Pohjoinen Michigan on myös luonnoltaan samankaltainen kuin pohjoinen Eurooppa. On metsiä, jokia ja järviä.

Kaivosten ja metsien työt vetivät paikalle myös paljon suomalaisia siirtolaisia ja heidän jälkeläisiään. Ja ruotsalaisia, norjalaisia, puolalaisia, kroaatteja. Pienessä kaupungissa, 30 000 asukkaan

Ironwoodissa katolisessa kirkossakin valtava enemmistö oli suomalaisia. Joen äiti kuului samaan seurakuntaan. Kun luterilaista kirkkoa ei ollut, menivät kaikki katoliseen.

Epäilyttävää pötkelöä

Ja onhan siinäkin jotakin taikaa, että ensimmäistä kertaa Joe on nähnyt mustamakkaraa jo aivan kakarana. Kotikaupungissa piti lihakauppaa suomalainen **Peterssonin** perhe. Joe itse ei koskenut epäilyttävän näköiseen pötkelöön, mutta isä piti siitä kovasti. Ensimmäistä kertaa Tampereen herkkua tuli maistettua vasta Yliopiston kuppilassa! Se oli eka ateria, kun näytti niin tutultakin.

Joen isä kertoi, että suomalaiskaupasta oli saatu 1930-luvun suuren laman aikana myös eräänlaista perunamakkaraa. Se oli suurta herkkua pula-aikana. Tarina kertoo, että suomalaisten joukossa pidettiin myös 'tiskinalaista' toimintaa yllä. Viinankeitto oli kunniansaan etenkin kieltolain aikana.

Joen isoisän naapurina, maanviljelijänä oli ollut suomalainen siirtolainen. Naapuri, **Orvo Mustapää** oli isoisän lähin ystävä, mutta kumpikaan ei osannut toisen kieltä. Kumpikin oli töissä kaivoksilla, mutta auttoi myös toistaan maatöissä. Yhdessä sitten opiskelivat englantia ja saivat myös yhdessä USA:n kansalaisuuden. Tavallisesti naapurukset istuivat yhdessä päivän töiden jälkeen kuistilla, puhumatta mitään mutta toisiaan ilmeisen täydellisesti ymmärtäen.

Suvun juurilla

Lukija lienee jo arvannut, ettei Michiganin pohjoisnurkka ihan juuriseutua ole Vestichin suvulle. Monen muun tavoin myös Joen esi-isät ja -äidit saapuivat pyöreästi sata vuotta sitten kultamaahan Euroopasta. He olivat lähtöisin Kroatiaista, pienestä Ruzičin kylästä. Siellä Joe kävi ensi kertaa vuonna 1987. Lähes kaikki olivat sukua ja lähes kaikkien sukunimi oli Vestič. Tarjoilu oli ylenpalttista joka torpassa, tietysti parasta paikallista. Viinin lisäksi lammasta ja vohta, kuin tuhlaajajopalle konsanaan.

Joe on ehtinyt nähdä Eurooppaa jo kauan ennen Suomea. Hän soitti teini-ikäisenä kansanmusiikkiyhtyeessä, joka vierai-

Kujakollin seinämaalaus syntyy

li useassa maassa vanhalla mantereella. Yhtye soitti tyypillistä balkanilaista musiikkia, jossa vaikutteita on myös laajemmasta slaavilaisesta ja italialaisesta perinteestä. Ensimmäinen kiertue tapahtui vuonna 1968, kun Joe oli vasta kolmentoista.

Joe huomaa suomalaistuneensa aika tavalla. Amerikassa hän kävi viimeksi pari vuotta sitten, sitä ennen oli kymmenen vuoden tauko. Kotipuolella käydessä alkaakin ikävä tulla Tampereelle. Suku ihmettelee, kun poika vaan sitkeästi pysyy Suomessa.

Joe on tuttu naama myös Pispalassa. Hän on se kaveri, joka pikkutarkasti piirtää seinämaalauksen pohjia Kujakollissa. Alkujaan harrastus maalauksiin ja piirustuksiin syntyi ystävien pyynnöistä. Nyt töitä on ympäri kaupunkia ja juuri meneillään kohteet Kangasalla ja Lentolassa. Kujakollin seinätyön on

määrä olla kunnianosoitus paitsi kulmakunnalle, myös aiempien polvien työlle. Maalauksen mieshahmo on pispalalaisen **Juha Hildenin** isoisä, valokuvasta vuodelta 1921. Naishahmolle on haettu innoitusta Pispalan rantojen pesijättäristä.

Joe kokee saaneensa Suomessa 99-prosenttisesti hyvän kohtelun. Joskus takavuosina tuli moitteita, jotka oikeastaan oli tarkoitettu **Reaganille**. Pahoja tyyppejä ei vastaan ole tullut ja jutut takapajuisista suomalaisista ovatkin Joen mielestä tosi outoja. Hän pitää suomalaisia hyvin sivistyneenä kansakuntana. Pikkukylissäkin ihmiset lukevat kirjoja ja lehtiä, sen huomaa pubissakin poiketessa. Suomalaiset osaavat kieliä, ovat hyvin informoituja ja koulutus on korkeatasoista.

Joe puolestaan on vastavuoeroisesti oppinut suomea, "vaikka se on vaikeaa". Ja haluaisi muuttaa Pispalaan pysyvästi, kun vain sopiva asunto löytyy. Tänne Lännen Joe sopii mainiosti.

Jos Suomi olisi ...

...ihminen, se olisi suomineito. Kartassa Suomi näyttää ihan neidolta.

...ruoka, niin se olisi mustamakkara, koska se suomalaista ja se on hyvää.

...joku meri, se olisi Jäämeri, koska Suomessa on aika kylmä ja Jäämerellä on myös kylmä.

...eläin, se olisi karhu, koska karhut asuu Suomessa ja Tampereella ne ovat villipetoja. Se on iso ja tykkää marjoista.

...kasvi, se olisi auringonkukka. Suomi olisi auringonkukka siksi, että auringonkukka on kaunis ja suuri! Niin kuin Suomikin!